
YORUM: YUNANİSTAN NİHAYET BAŞARDI

25.06.2018

Deutsche Welle (22 Haziran 2018)

Yunanlar uzun süre boyunca borç kriziyle mücadele etti ve gelecekte de etmeye devam edecekler. Bernd Riegert, kurtarma programının sona ermesinin AB için olumlu bir gelişme olduğu görüşünde.

Yunanlar, finans piyasalarındaki fırtınalı uzun yolculuğun ve Euro Bölgesi ile iç politikadaki çekişmelerin yarattığı yüksek dalgaların ardından, 8 yıl sonra, nihayet hedefe ulaştı: Yunanlar Ağustos ayından itibaren uluslararası finansörlerin üçüncü kurtarma paketinden ayrılacaklar. Bu, yavaş yavaş yeniden kendi ayakları üzerinde durmaya başlayacak Yunanistan için iyi bir haber. Aynı zamanda bu, şu zor zamanlarda AB için de iyi bir haber... Nihayet bir başarı.

Oldukça fazla eleştiri, siyasi direniş ve felaket tellallığı karşısında parasal birliğe üye ülkeler, Avrupa Merkez Bankası ve Uluslararası Para Fonu ile birlikte, Avrupa'nın şu ana kadar gördüğü en büyük krizi aşmayı başardı. Yalnızca Yunanistan değil, İrlanda, Portekiz, Kıbrıs ve İspanya da Euro Bölgesine üye ülkelerin yardımlarıyla "iyileştirilmişti". Ancak bu, Yunanlar 2015'te henüz bir kavrayışa varmamışken kaos yaratan bir hükümet seçtikleri için, Yunanistan'da can sıkıcı seviyede fazla sürdü. Geride kalan sekiz yılda Yunanistan, tam üç kez iflasın, hatta bir kere de Euro Bölgesinden atılmanın eşiğine geldi.

Kreditörler ve Yunan halkının büyük fedakarlıklarının birleşik çabaları sayesinde "hasta" Yunanistan'ın akut tedaviden azledilmesini sağlayacak seviyede istikrara kavuşturulması sonunda başarıldı. Ancak hasta, henüz iyileşmedi. Ekonomik performans hala kriz öncesi seviyenin altında seyretmeye devam ediyor, işsizlik oranları yüksek ve rekabet edebilirlik çok düşük. Ancak reformların yönü doğru. Öngörüler olumlu. Aşırı solcu ve ekonomik olarak liberal tutumları bünyesinde bulunduran Syriza hükümetiyle Yunanistan, finans piyasalarının güvenini kazanmayı yeniden hak ediyor.

Başbakan Aleksis Tsipras işbirliğine bağlı kaldığı takdirde, bu büyük deney olumlu bir şekilde sonuçlanabilir. Euro Grubu, sekiz yıl içerisinde çok şey öğrendi. Neredeyse 300 milyar euro değerindeki krediler ve 100 milyar euro değerindeki borç hafiflemesini içeren dev kurtarma paketinin eşi benzeri yoktu. Çok deneme ve doğaçlama gerekti. Hatalar da yapıldı ancak toplamda planlar iyi bir biçimde hayata geçirilebildi.

Euro Grubu, Yunan trajedisinden ders de aldı. Gelecekteki acil durumlar karşısında daha hazırlıklı olabilmek için yeni araçlar yaratıldı. Ancak parasal birliğe ilişkin Fransız-Alman reform önerileri hakkında şu sıralar süren tartışma, çok daha fazla şeyin gerçekleşmesi gerektiğini gösteriyor. Aciliyetten doğan ve etkin olduğunu kanıtlayan ESM (Avrupa İstikrar Mekanizması) kurtarma paketinin, gerçek ve güçlü bir para fonuna dönüştürülmesi gerekiyor.

Para ve hayat standardından yoksun

Krizlerden ötürü para ve hayat standardından yoksun kalan birçok Yunan ise muhtemelen kurtarma programının sona erişine daha az seviniyor. Bu kişiler, yıllardır süren, sağ ve sol, farklı hükümetlerin hatalı yönetimlerinin bedelini ödediler. Bu acı kayıplardan ötürü Avrupalı kreditorleri suçlama yaklaşımıysa eksik kalıyor. Kemer sıkma politikası ve dışarıdan kontrol olmaksızın, Yunanistan iflasa sürüklenirdi ve ekonomik olarak çok daha sert biçimde etkilenmiş olurdu.

Bunun diğer hükümetler için de bir uyarı olması gerekiyor. Örneğin İtalya'nın sesi pek yüksek çıkan yeni popülist yönetimi için: Dayanışma içerisindeki Euro topluluğu ve bu topluluğun ördüğü güvenlik ağı olmadığı takdirde, bir mali kriz ya da borç kriziyle başa çıkmaları hiçbir şekilde mümkün olmayacaktır.

Bernd Riegert

© Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: